

Brahms-fesztivál, 1997

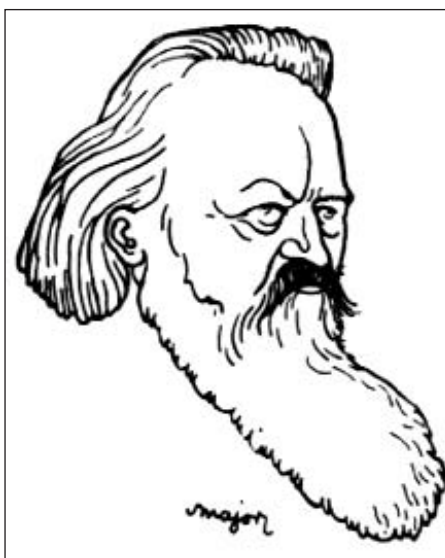
A MÁV Szimfonikus Zenekar Brahms-felvételéről

Szereti Ön Brahmsot? – költőinek bizonyul az elhíresült kérdés, ha a MÁV Szimfonikus Zenekar játékosaihoz szól. Mert kizárólag a szerző halálának centenáriuma aligha bizonyul elégséges indoknak, hogy az együttes négy hangversenyen szólaltassa meg, fesztivál keretében, Brahms szimfonikus remekeit. Ezen túlmenően, a vendégkarmester Jurij Szimonovba vetett – megalapozott – hit sem elég fedezetül ahhoz, hogy indokoltan érezzék interpretációjuk rögzítését olyan mű, az I. Szimfónia esetében, amelynek világi piaci kínálata szinte áttekinthetetlen. Mindenesetre imponáló bátorság, hogy erre, ráadásul, koncertkeretben vállalkoznak. Mert való igaz, hogy így „olcsóbb” a felvétel, ám nincs mód korrekciókra, s amit hajlandó azonnal elfelejteni az újonnan kínált hangzásélmények bővületében a publikum, az bizony másképp hat, amikor a felvétel ismételt meghallgatásakor mindegyre kérelhetetlenül bekövetkezik.

1997. január 17-én játszotta a zenekar az I. Szimfóniát, valamint az 5. és 6. Magyar táncot. E CD-felvétel iránt várhatóan elsősorban a zenekar törzsközönsége fog érdeklődni: aki ott volt a koncerten, általa visszaforgathatja a rohanó idő kerekét, aki pedig hiányzott a hangversenyéről, bepótolhatja mulasztását. Van a korongnak még egy értéke: objektív-pártatlan pillanatképet ad arról, hogy az adott időszakban mit tud, mit nem, miben erős, miben gyenge az előadógárda. Kordokumentum, amely egyúttal arról is tájékoztat, hogy koncert-formában mi, hogyan jutott közönség elé a megadott időpontban. Felbecsülhetetlen adalék lesz a jövőben a számszerűsége, a tényeken kívül az okokkal is foglalkozó, interpretáló jellegű zeneszociológia múlt-értékeléséhez, koncertfelvételt tartalmazó társaival együtt.

Nem vitás: koncertfelvétel készítése egészen speciális feladat. Óhatatlanul is másképp játszanak a hangszeresek, kicsit

visszafogottabban, biztonsági megoldásokra törekedve, főképp, akiknek ilyenmiben nincs nagy gyakorlatuk. Ugyanakkor mégiscsak koncertről van szó, ott a közönség, s a hangversenyző művész sem tagadhatja meg korábbi, jól bevált

praxisát! A MÁV Zenekar Brahms-lemezét mindenképp dicséri, hogy egyértelműen kijelenthetjük róla: a szimfónia nemcsak kompozícióként, „műsorszámként”, hanem interpretációként is nagyobb élményt ad, mint a ráadásszámként már-már elkoptatott magyar táncok. Szimonov igényessége ezúttal is meghozta eredményét: a tételek egymásutánjából arányosan felépített kompozíció kerekedik. Nem hiányoljuk a nyitótételekből az ismétlést, fontos viszont, hogy a III: tétel a partitúrában jelölt arányokkal hangzik fel. Kellemes meglepetés a II. tétel, amelynek tempó- és karakterjelzéséből (Andante sostenuto) Szimonov a sostenutót hangsúlyozza. Mer kifejezetten lassú tempót venni, s muzikusaival összefoglalhatja a dallamíveket. A háromnegyedes ütemmutatónak megfelelően, érezhető a páratlan lüktetés, a lassú tempó ellenére sem aprózódik hatfelé! A tétel végén a gyönyörű hangú hegedűszóló jóvoltából éteri magasságba emelkedik a hangzás, ünnepélyessé nemesedve: Általában kitűnőek a fűvósok: a záró-

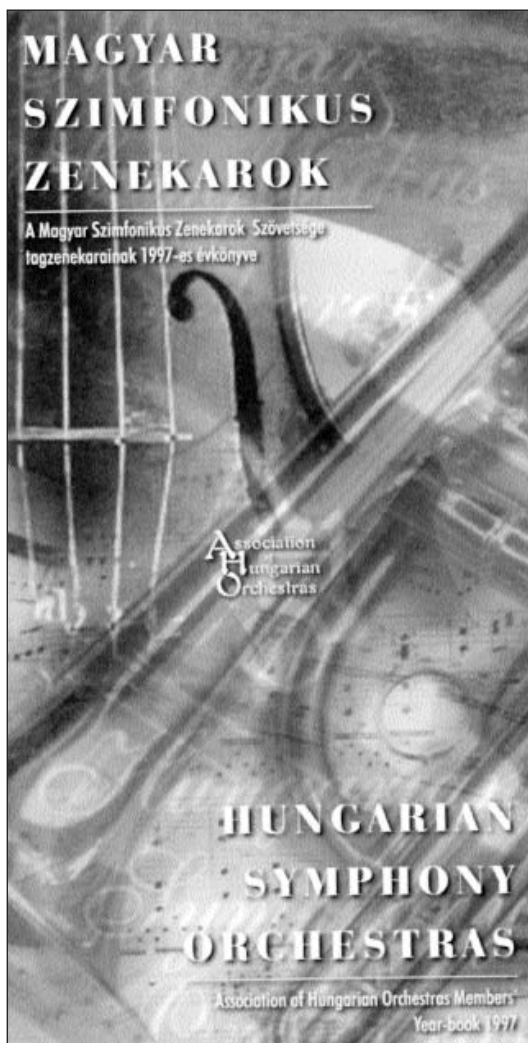
tétel rezes-kórusa megunhatatlan. Az arányokkal, mint koncertfelvételeken oly gyakran, ezúttal is vannak problémák. Mert szép, ha kiemelkedik egy oboa-szóló, de mégiscsak furcsa, hogy elfedje szinte az egész vonós-kart.

A zárótétel lassú bevezetőjének óriás-crescendója, gyorsítással egybekötve, hatásos effektus, ám problémát jelent a helyes „hallgatási hangerő” eltalálása (amikor a leghalkabb hang is hallható, és elviselhető a legerősebb is!). Néha fátyolosak a hegedűk dallamfordulatai (és pedig nem a jellegzetes brahmsi tónus megjelenítése kedvéért), s a mélyvonalak szívesen húzódnak háttérbe: szólamuk nem eléggé rajzos, kontúros.

Összességében mégis pozitívan szólhatunk csak a felvételről: hanyagság, figyelmetlenség, felületesség nyomai nem észlelhetők (az intonációs pontatlanságok jócskán „beleférnek a koncertközvetítés megengedett keretébe). Éppen ezért szinte furcsa, hogy a szimfóniát a két magyar tánc követi (Martin Schmeling hangszerelése). Lehet, hogy a ráadászámként beskatulyázott darabok valójában – nehezek? Mindenesetre, ezúttal nem sikerült hangulatosra a megszólaltatásuk. Üres frázisnak éreztem a hatásos effektusokat – ennek oka talán abban keresendő, hogy még mindig hatása alatt tartotta hallgatóját a szimfónia? (Íme, még egy burkolt dicséret a szimfónia megszólaltatóinak!)

A CD összeje: 51 perc. Jogos, hogy nem csak a szimfónia került korongra – mégis, a több ezúttal kevesebbnek hat. Igaz, aki előre tudja, mire számíthat, hamarabb is abbahagyhatja a felvétel hallgatását. A szimfónia, mint élmény, megáll önmagában. Nem mondható el ez a magyar táncokról, igaz, ritkábban is támad kedve a zenebarátnak, hogy kellemes hallgatnivalóként ilyen kislélegzetű darabokért kapcsolja be a készüléket.

Fittler Katalin

... nur für Leute mit Humor
BRATSCHEN-WITZE

Sie ist schon eine ganz besondere Spezies, die Bratschengruppe im Orchester.
Bezeichnen die Bläser die Streicher oft schon als „Tuttischweine“, so genießen die Bratscher besonderen Spott: „heruntergekommene zweite Geiger“ oder „verhinderte Geiger“ und so fort. Und der Bratscher selbst? Zum Glück entspricht seine Persönlichkeit dem warmen tragenden Klang seines Instruments; er besitzt große innere Ruhe, zeigt wahre Gelassenheit und somit auch Humor: Er hört die Witze über sich nicht nur mit verzeihendem Lächeln an – nein, er gibt sie sogar weiter oder erfindet eigene! Die Herausgeber dieses Bändchens sind der lebende Beweis hierfür.

Bratschen-Witze
Herausgegeben von Lisei Bäuerle, Helmolt und Torsten Schmidt
Mit Zeichnungen von Bettina Günst
58 Seiten – gebunden
10,5 x 17,5 cm
Best.-Nr.: ATL 6225
DM 19,80 / €S 14,5,- / sFr 19,-

Die vergnügliche Sammlung gemeiner Späße über die Underdogs des Orchesters

ATLANTIS MUSIKBUCH

Németországban megjelent az ATLANTIS MUSIKBUCH kiadó gondozásában a „Brácsás viccek” című kiadvány, melyet csak humorral rendelkező olvasóknak ajánlanak...

Megjelent a Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetsége 13 tagzenekarát részletesen bemutató 1997-es évkönyv. (Történeti áttekintés, diszkográfiák, zenekarok és azok karmestereinek életrajzai, zenekari menedzsmenetek.) A kiadvány megrendelhető a szerkesztőség címén.

Minden ami a fújáshoz kell!

A zenei hagyományok méltó megőrzése jegyében, a Fon-Trade Music Kft. Magyarországon egyedülálló hangszerkészlettel és szolgáltatásokkal áll a muzsikusok, zenei intézmények és kereskedő kollégák rendelkezésére.

- a világ vezető fúvós márkáinak széles skáláját kínáljuk: nálunk ezeket nem csak megrendelheti,

kézbe veheti, kipróbálhatja, összehasonlíthatja.

- ritmus- és ütőhangszerek teljes tárházát, az Orff-hangszerektől a jazz- és rock szereléseken át a szimfonikus hangszerekig.
- szavatolt minőséget a tanuló hangszerektől a professzionálisig, melyek a világ legnevesebb hangszergyártó cégeitől közvetlenül kerülnek üzletünkbe.
- a fúvós hangszerek szakszerű javítását, karbantartását: javítóműhelyeinkben a legmodernebb és tradicionális technikák ötvözésével, elismert mesterek irányításával, eredeti gyári alkatrészek felhasználásával folyik a munka. **Így magától értetődő a garancia...**

1081 Budapest, Kiss József utca 10-14., Telefon: 06 1 210 2790, Fax: 06 1 303 1158, E-mail: fontrade.music@axelero.hu